

# Plikten kallar



Andra avsnittet i serien  
betydande personer för  
smidesfabriken i Mölntorp.

Läs föregående avsnitt:  
[Gustaf Emanuel Svalling](#)  
1871 – 1895

## Richard Adolf von Unge

Richard föddes 1862. Moderlös vid sex års ålder, faderlös vid 16 men med 7 syskon. Efter några glada år i Uppsala tog Richard studenten. Därifrån fortsatte han till Stockholms Bergsskola för att bli ingenjör. Han skaffade sig verkstadspraktik i Eskilstuna och träffade där sin blivande hustru Agda Munktell. Paret fick fyra barn.

Efter Gustaf Svalling sorti 1895 från Mölntorp och smidesfabriken tog von Unges över ägandet. Disponent Johan Otto von Unge på Mölntorps AB kallade in sin yngre bror den nu 33-årige Richard att bli disponent för Mölntorps smidesfabrik.

Meningen var att brodern Wilhelm Magnus som gått i lära hos Svalling skulle överta chefskapet men han avled hastigt 1884.

Richard måste börja söka efter kompletterande produkt-tillverkning för den kvarvarande industrin. Man experimenterade med att göra pressade plåtdetaljer som skopor, oljekannor och andra mindre artiklar. Det visade sig vara ett lyckat drag.

Tillverkningen bestod också av den patenterade smörkärnan Triplex som även exporterades. Framgångarna ledde till att man 1907 gjorde en betydande tillbyggnad.

Investeringarna hade finansierats genom lån som kostade räntepengar. Fabriken drogs också in i storkonflikten på arbetsmarknaden 1909 och arbetskraften blev dyrare. Detta sammantaget gjorde att Richard inte kunde få verksamheten lönsam och soliditeten urholkades.

För att klara krisen beslutade syskonen i Mölntorps AB 1913 om två åtgärder. Dels skulle man sälja vattenfallet sin kanske största tillgång, dels behövde man anställa en kvalificerad verkmästare.

Surahammars AB som var i gång med att bygga Västerkvarns kraftstation köpte Mölntorpsfallet för 275 000 kronor.

En kvalificerad verkmästare fann man i Gustaf Lundberg född i Malingsbo och utbildad på Munktells i Eskilstuna.

På bolagsstämman 1914 beslutades att även Mölntorps Smidesfabrik skulle säljas vid först bästa tillfälle.

Richard von Unge hade gjort sin plikt vid fabriken i 22 år. Nu gav han upp sin ojämna kamp och flyttade till Stockholm.

Kurt Larsson

2022-11-01



Richard Adolf von Unge med sina mannar 1917